

**Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția
00432 / 06.12.2019
și pentru admitere la publicare în volum tipărit**

care se bazează pe:

A. Nota de constatare și confirmare a indiciilor de plagiat prin fișa suspiciunii inclusă în decizie.

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion	
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion	
OS	UNGUREANU, Alexandru, PETREA, Dănuț. <i>Geografie. Geografie generală. Proiectul pentru învățământul Rural</i> : program de conversie profesională la nivel postuniversitar pentru cadrele didactice din mediul învățământului preuniversitar : specializarea geografie: forma de învățământ ID - semestrul I. Ministerul Educației și Cercetării. 2010. ISBN 978-606-515-152-9.
OA	UNGUREANU, Alexandra, PETREA, Dănuț. <i>Geografie. Geografie generală. Proiectul pentru învățământul Rural</i> : program postuniversitar de conversie profesională pentru cadrele didactice din mediul rural : specializarea geografie: forma de învățământ ID - semestrul I. Ministerul Educației și Cercetării. 2005. ISBN 973-0-04102-4.
P01	p.87:01 - p.215:00
	p.87:01 - p.215:00
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro	

Notă: Prin „p.72:00” se înțelege paragraful care se termină la finele pag.72. Notația „p.00:00” semnifică până la ultima pagină a capitolului curent, în întregime de la punctul inițial al preluării.

Note: By „p.72:00” one understands the text ending with the end of the page 72. By „p.00:00” one understands the taking over from the initial point till the last page of the current chapter, entirely.

B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.

Echipa Indexului Operelor Plagiate în România

Argumentarea calificării faptei de plagiat

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor pasaje dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
2.	Preluarea identică a unor pasaje dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor poze dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Preluarea identică a unor tabele dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
6.	Republicarea unei opere anterior publicate, prin includerea unui nou autor fără contribuție explicită în lista de autori	
7.	Republicarea unei opere anterior publicate, prin excluderea unui autor din lista inițială de autori.	
8.	Preluarea identică de pasaje dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
9.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică de tabele dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	

Actualizat la 7 iulie 2015.

Notă: Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

Constatarea faptei istorice de plagiat adică fapta de plagiat care se referă la scrieri care au fost deja aduse la cunoștința publicului este posibilă când sunt îndeplinite simultan cerințele ca:

- Condiția de preluare neconformă prin care, în scrierea plagiată, se pot identifica fragmente care nu sunt delimitate în mod explicit și pentru care nu există nici o indicație explicită a provenienței ca referință bibliografică.
- Există o însușire explicită prin care fragmentul preluat apare într-o altă scriere, dată publicității ulterior scrierii autentice, sub numele unei persoane care o revendică în mod implicit ca fiind a sa și/sau că este publicată pentru prima oară.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘCOLARE
PROIECTUL ȘCOLAR
AMFONDUR

Fondul Social European
2007-2013

Ministerul Național al
Educației și Cercetării
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
ȘCOLARE ȘI
SPORTULUI

OPONDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CERCETĂRII ȘCOLARE ȘI
SPORTULUI
LIMPE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Investește în oameni!

Formarea profesională a cadrelor didactice
din învățământul preuniversitar
pentru noi oportunități de dezvoltare în carieră

GEOGRAFIE GENERALĂ

Alexandru UNGUREANU

Dănuț PETREA

2010

*pentru lay-out
și pentru obiectiv, mabab
2008*

Program de conversie profesională la nivel postuniversitar
pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar

Specializarea GEOGRAFIE
Forma de învățământ ID - semestrul I

Unitatea de învățare Nr. 5

5. DIMENSIUNEA SISTEMICĂ A ÎNVELIȘULUI GEOGRAFIC

Cuprins	Pagina
5.1. Obiectivele unității de învățare nr. 5	87
5.2. Sistemul-formă universală de structurare și evoluție a materiei	87
5.3. Teoria Generală a Sistemelor și implicațiile sale în cunoașterea științifică	88
5.4. Sistemica geografică și conceptul de geosistem	90
5.5. Structura geosistemelor	92
5.6. Relațiile geosistemice	94
5.7. Funcționalitatea geosistemelor	96
5.8. Evoluția geosistemelor	97
5.9. Proprietățile generale ale geosistemelor	99
5.10. Comentarii și răspunsuri la testele de autoevaluare	105
5.11. Lucrarea de verificare nr. 5	107
5.12. Bibliografie minimală	108

5.1. Obiectivele unității de învățare nr. 5

După studierea acestui capitol veți fi capabil să înțelegeți mai bine următoarele aspecte:

- ✓ Faptul că învelișul geografic posedă toate atributele sistemice esențiale: complexitate, integralitate, autoreglare, funcționalitate, adaptabilitate;
- ✓ procesele și fenomenele geografice care structurează învelișul geografic pot fi studiate în calitate de sisteme;
- ✓ bazele conceptuale și metodologice ale teoriei sistemice și implicațiile sale asupra cunoașterii științifice;
- ✓ aplicațiile specifice ale teoriei sistemice în geografie și avantajele acestui mod de abordare a realității geografice;

5.2. Sistemul-formă universală de structurare a materiei

“Întregul”
sau
“părțile”?

Pentru explicarea ordinii universale, știința a pus accentul, succesiv și alternativ, când pe descrierea “întregurilor” -holismul-(sau organicismul), când pe cercetarea “părților” -reducționismul-(sau structuralismul), pe considerentul că răspunsul la întrebări se află fie într-o latură, fie în cealaltă. Dar, întotdeauna, ceva a “scăpat” acestor opțiuni și, în primul rând, necesitatea de a explica, verosimil, evoluția, devenirea concomitentă, înnoitoare și vizibil relaționată a părților și întregurilor.

Teoria interacțiunii dintre "parte" și "întreg"

La jumătatea secolului XX, vechea noțiune de "sistem", supusă unei înnoiri radicale, a fost pusă la baza unei teorii cuprinzătoare menită să explice structurarea, ordinea și devenirea lumii pe baza relațiilor de interacțiune dintre întreg și parte. Aceasta s-a impus sub denumirea de **Teoria generală a sistemelor (TGS, abreviat)**. Esența TGS constă în faptul că orice fenomen structurat trebuie studiat, deopotrivă, ca "întreg" și "parte" și numai **cunoașterea relațiilor de interacțiune** ale acestor laturi permite înțelegerea dimensionării reale a categoriilor de fapte, a legăturilor dintre ele, a modului în care devin, unele prin altele și toate împreună. La baza înțelegerii ample și profunde a dualismului "parte-întreg", stau conceptul de "sistem" și proprietățile sale.

Sistemul-fenomen, concept și metodă

Sistemul este o formă universală de manifestare a materiei și implicit, un ansamblu teoretic menit să faciliteze cunoașterea legităților ce guvernează structurarea și devenirea. Prin urmare, sistemul geografic reprezintă un "întreg", de sine stătător, o "parte" a sistemului cosmic și solar, interacționează cu alte tipuri de sisteme (fizico-chimice, geologice, biologice, sociale, economice, politice etc.) și este, concomitent, un ansamblu complex, structurat din nenumărate (sub)sisteme supuse aceleiași dialectici "parte-întreg". De la o unitate de bază, oarecare (geotop) și până la unitatea de integrare planetară (învelișul geografic), totul se structurează, se organizează și evoluează ca "sistem". Prin urmare, ele trebuie cercetate ca atare și pot fi denumite, în consecință, **geosisteme**.

5.3. TGS și implicațiile sale în cunoașterea științifică

Izomorfia sistemică

TGS a fost fundamentată la începutul deceniului șase al sec. XX de către biologul american **L. Von Bertalanffy**. El a intuit, pornind de la cercetarea modului de organizare al lumii vegetale, că între diverse lucruri (obiecte, procese și fenomene), la prima vedere substanțial diferite, există asemănări concrete și/sau formale, numite **izomorfisme**. Existența lor duce la presupunerea că trebuie să existe o serie de principii și legi universale de organizare și funcționare, valabile pentru toate nivelele de organizare ale lumii. Prin urmare, cunoașterea lor ar permite înțelegerea realității pe baze unitare.

Sistemul în definiții de referință

La baza TGS stă conceptul de "sistem" și proprietățile sale. Noțiunea de sistem este veche în știință; se utilizează încă din antichitate (sistem ceresc, circulator, politic etc.) dar, în contextul noii teorii, a dobândit multiple semnificații. Amintim câteva, incluse în definiții de referință ale sistemului:

- ✓ „complex de elemente aflate în interacțiune” (L. von Bertalanffy, 1950);
- ✓ „mulțimea obiectelor împreună cu relațiile dintre obiecte și dintre atributele lor” (Hall și Fagen, 1956);
- ✓ „o oarecare cantitate de elemente identice sau diferite, unite prin conexiuni într-un întreg” (Amosov, 1965);

- ✓ "orice secțiune a realității în care se identifică un ansamblu de obiecte, procese, fenomene, concepte, ființe sau grupuri interconectate printr-o mulțime de relații reciproce, precum și cu mediul înconjurător și care acționează în comun în vederea realizării unor obiective bine definite" (M., Botez, Mariana, Celac, 1980);
- ✓ „un obiect complex ale cărui părți sau componente sunt relaționate astfel încât să se comporte în anumite privințe ca o unitate și nu ca un simplu ansamblu de elemente. Iar un **sistem concret** este un sistem ale cărui componente sunt obiecte concrete sau lucruri" (M. Bunge, 1984).

Definițiile de mai sus (și altele) au în comun faptul că subliniază următoarele aspecte: orice sistem constă dintr-o **mulțime variabilă de componenți**; între componenți și între proprietățile lor există **relații** (de interacțiune); relaționarea are loc în cadrul unui **întreg relativ stabil**; sistemul există în **diferite ipostaze**, concrete și abstracte, deopotrivă (fig. 5.1).

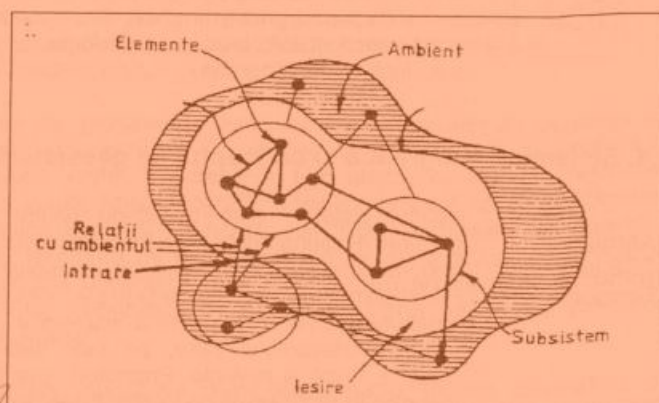

Fig. 5.1. Elementele definitorii ale sistemului (Botez, Celac, 1980)

Întregul Univers reprezintă un eșafodaj piramidal structurat din sisteme **ordonate ierarhic** pe baza principiului complicației structurale, a dimensiunii spațio-temporale și a gradului de entropie. În cadrul acestei ierarhii universale (numită și „holarhie”) sistemele sunt grupate pe nivele diferite de complexitate (între care și nivelul geografic) guvernate atât de legi universale, cât și de legi specifice. Din acest mod de organizare rezultă o trăsătură esențială a oricărui sistem („holon”): **caracterul dual**, adică faptul că poate fi studiat, concomitent, atât ca „întreg” în sine, cât și ca „parte” a unui sistem supraordonat ierarhic.

Reține și notează!

Orice sistem este simultan „întreg” și „parte”